

**Zaaknummer:** 0000572225  
**Onderwerp:** Zienswijze begroting 2024 en jaarrekening 2022 GGD Hollands Noorden  
**Datum raadsvergadering:** *Invullen door de griffie*  
**Agendapunt:** *Invullen door de griffie*  
**Portefeuillehouder:** G.J. Rep  
**Programma begroting:** Programma 7 Volksgezondheid en milieu

---

### Publiekssamenvatting

Jaarlijks zenden de verbonden partijen de begroting van het volgende jaar en de jaarrekening van het afgelopen jaar naar de deelnemende gemeenten met het verzoek om een zienswijze. De GR GGD Hollands Noorden (hierna GGD HN) heeft op 15 april de begroting 2024 aangeboden.

Dijk en Waard kan zich niet vinden in de GGD begroting 2024. Reden hiertoe zijn de opgenomen bezuinigingen, om de kosten voor informatieveiligheid en privacybescherming te dekken. Deze maken een te grote inbreuk op de kwaliteit van de (wettelijke) dienstverlening van de GGD met nadelige effecten voor inwoners en gemeente. Door een hogere bijdrage van de gemeenten kunnen de kosten voor noodzakelijke verbetering van informatieveiligheid en privacybescherming worden gefinancierd.

De jaarrekening 2022 volgde op 2 mei 2023. Dijk en Waard kan zich vinden in de Jaarrekening 2022 van de GGD, maar heeft daarbij wel een paar aandachtspunten. Deze betreffen de inkoop en aanbestedingsrechtmatigheid en het risicomanagement.

### Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. Onderstaande zienswijze af te geven over de begroting 2024 van de GGD Hollands Noorden;
  - a. Niet in te stemmen met de begroting 2024 GGD Hollands Noorden;
  - b. De GGD te verzoeken de begroting 2024 aan te passen met een verhoging van de algemene bijdrage van €0,79 voor kosten informatiebeveiliging en privacybescherming
2. Indien het Algemeen bestuur besluit tot een extra structurele deelnemersbijdrage van €0,79 per inwoner, deze lasten op te nemen in de gemeentebegroting 2024.
3. Onderstaande zienswijze af te geven voor de jaarrekening 2022 GGD HN.
  - a. In te stemmen met de jaarrekening 2022;
  - b. In te stemmen met het bestemmingsvoorstel en daarmee het negatieve resultaat 2022 € 3.691.000 ten laste te brengen van de algemene reserve;
  - c. De GGD te verzoeken een plan van aanpak op te stellen m.b.t. inkoop- en aanbestedingsrechtmatigheid;
  - d. De GGD opdracht te geven het risicomanagement te verbeteren en hierover te rapporteren bij de tweede Burap.
4. Het college te verzoeken deze zienswijze aan het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden mede te delen.

### Inleiding

In 2018 is door de raden besloten om gemeenschappelijke regelingen, waarvoor een openbaar lichaam is ingesteld, te verzoeken om vanaf 1 januari 2019 jaarlijks en uiterlijk 15 april de

jaarrekening van het afgelopen jaar en de begroting van het komende jaar aan te bieden aan de raden, waarvoor de raden uiterlijk 25 april een zienswijze kunnen afgeven.

Naar aanleiding van de door de deelnemende gemeenten ingediende zienswijzen op de kadernota 2024 heeft het Algemeen Bestuur (hierna AB) op 15 maart 2023 besloten om de gevraagde extra deelnemersbijdrage voor informatiebeveiliging en privacybescherming van € 536.000 binnen de begroting van de GGD HN op te vangen. De daaruit voortvloeiende bezuinigingen zijn in de voorliggende begroting verwerkt. Daarnaast heeft de GGD een memo opgesteld over de noodzaak om te investeren in informatieveiligheid en privacybescherming. Dit memo is meegenomen in de zienswijze.

In de begroting 2024 worden de beoogde resultaten, kritische prestatie-indicatoren (KPI's) en effecten per focuslijn beschreven. De GGD informeert het Algemeen Bestuur in de 1<sup>ste</sup> en 2<sup>de</sup> Burap over de stand van zaken informatiebeveiliging en privacybescherming. De meerjarenraming 2024-2027 is in deze begroting uitgewerkt, op basis van bestaand beleid.

Het afgelopen jaar heeft de GGD HN op een aantal onderwerpen extra inzet gepleegd. Dit zijn de doorontwikkeling JGZ, Covid-19 & Mpox, vluchtelingen uit de Oekraïne en informatiebeveiliging & privacybescherming. Dit heeft impact gehad op de GGD, zowel qua organisatie, als financieel. Mede als gevolg van het stopzetten van verdere ontwikkeling van het Digitaal dossier JGZ, sluit de jaarrekening 2022 af met een negatief resultaat van € 3.691.000.

### **Beoogd effect**

Het standpunt van Dijk en Waard ten aanzien van de jaarrekening 2022 en begroting 2024 van de GGD Hollands Noorden kenbaar te maken.

### **Kader**

De begroting 2024 GGD HN is gebaseerd op de kadernota 2024. Daarnaast zijn de Wet Gemeenschappelijke Regeling (WGR), de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regeling (FUGR) maar ook de Gemeenschappelijke Regeling GGD HN van toepassing.

### **Motivering per besluitpunt**

1. Onderstaande zienswijze af te geven over de voor de begroting 2024 van de GR GGD HN;
  - a. Niet in te stemmen met de begroting 2024 GGD Hollands Noorden,

De begroting 2024 sluit aan bij de Kadernota 2024, de zienswijzen op deze Kadernota en de bestuurlijke reactie daarop van de GGD. Omdat het AB op 15 maart 2023 bij de Kadernota 2024 niet heeft ingestemd met een structurele deelnemersbijdrage van € 536.000 (€ 0,79 per inwoner), heeft de GGD vijf bezuinigingsvoorstellen in de begroting verwerkt (bijlage 1. Begroting pagina 7 en 8). Voor een aantal bezuinigingen betekent dit dat de wettelijke taak op een lager kwaliteitsniveau wordt uitgevoerd. Anderzijds worden de wettelijke taak nog wel uitgevoerd, maar vermindert de GGD haar inzet op bovenwettelijke aspecten, die van negatieve invloed zijn op een goede uitvoering van de wettelijke taak. De voorgestelde bezuinigingen sluiten niet aan bij gemeentelijk en landelijk beleid en leiden tot beleidsrisico's. Hieronder volgen de bezuinigingsvoorstellen met de overweging daarbij.

- Jeugdgezondheidszorg: verminderen inzet op basisscholen

Dit betekent een vermindering van 25% fte inzet verpleegkundigen op scholen, waardoor aanwezigheid, preventie, vroegsignalering en interventies minder worden. Het uitvoeringsniveau van de wettelijke taak wordt met deze maatregel van een lagere kwaliteit.

Als gemeente streven wij er juist naar om preventief te handelen. Bezuiniging op de inzet van verpleegkundigen op de basisschool gaat in tegen het streven naar preventief signaleren van problemen bij kinderen. Daarnaast vergroot het de kans dat kinderen buiten beeld blijven totdat de problemen dusdanig zijn dat lichte zorg onvoldoende is.

Het afgelopen jaar is geïnvesteerd in de inzet op basisscholen en een nieuwe werkwijze. Het is zonde als deze inzet en investering teniet gedaan wordt door na 1,5 jaar te stoppen met deze nieuwe werkwijze.

- Infectieziektebestrijding en gezonde leefomgeving: verminderen voorlichting en advies  
Deze bezuiniging betekent minder beschikbare capaciteit voor voorlichting en advies m.b.t. infectieziektes, TBC en seksueel overdraagbare aandoeningen; minder spreekuren, minder cliënten kunnen worden gezien. Het gevolg is een verhoogd risico op uitbraken van infectieziekten en duurdere zorg door minder preventie.

Voorlichting en advies over infectieziektebestrijding op zichzelf behoort niet tot de wettelijke taak, maar draagt wel bij aan vroegtijdige signalering, dat ziektebestrijding en beheersing ten goede komt. Als dit wegvalt heeft dit ongewenste risico's voor inwoners en gemeente. Het rijk streeft juist naar versterking van infectieziektebestrijding, mede na Covid-19 en met het oog op antibioticaresistentie. Mogelijk dat het Ministerie van VWS de GGD HN gaat aanspreken op de maatregel en de effecten ervan.

Verder hebben gemeenten vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) de opdracht om gezondheid mee te nemen in de keuzes die gemaakt worden m.b.t. de fysieke leefomgeving. Het advies van de GGD speelt hierin een belangrijke rol. Het is daarom onwenselijk dat er minder capaciteit beschikbaar is voor deelname aan projectgroepen en voor advies. Deze inspanningen worden teniet gedaan wanneer de beschikbare capaciteit wordt beperkt.

- Veilig Thuis: stoppen met pilots, innovatie, onderzoeken en toekomstscenario

De GGD zet strikt op wettelijke taak in en draagt niet bij aan andere ontwikkelingen (1 fte), gericht op efficiënter werken, meer ketengericht werken, samenwerken Integrale crisisdienst Jeugd (ICDJ) en met pilots en voorstellen bijdragen aan de ontwikkeling van het toekomstscenario. De integratie van de ICDJ bij Veilig Thuis valt binnen deze ontwikkeling. De ICDJ is afgelopen jaar ondergebracht in de Gemeenschappelijke regeling GGD HN. Daarnaast is Veilig Thuis een belangrijke ketenpartner bij de ontwikkelingen richting het Toekomstscenario. Deze landelijke ontwikkeling nu stilzetten bij de GGD betekent dat op een later moment alsnog extra inzet en kosten ingezet moeten worden om de opgelopen achterstand in te halen.

- Veilig Thuis: stoppen met voorlichting geven aan ketenpartners over signalering van huiselijk geweld en kindermishandeling

Veilig Thuis beperkt zich tot de minimale uitvoering van de wettelijke taak. Volgens de GGD zijn dit: advies, meldingen, onderzoeken en monitoring. Volgens de Wmo en de Jeugdwet *'bevordert het college een goede samenwerking tussen Veilig Thuis, de hulpverlenende instanties, de politie en de gecertificeerde instellingen en de raad voor de kinderbescherming'* (Wmo ar. 4.1.1.4). Met het stoppen van voorlichting aan ketenpartners, valt een deel weg die nodig is om een goede samenwerking met andere ketenpartners onderhouden. Daarmee kan de GGD een deel van haar wettelijke taak niet uitoefenen. Dit geldt overigens ook voor de hiervoor genoemde bezuiniging.

Deze maatregel is niet in lijn met het streven naar vroegsignalering vanuit de Jeugdwet.

Daarnaast wordt in de brief van de Kinderombudsman van 20 april 2023 aan het ministerie van VWS benadrukt dat breder gekeken moet worden naar de kwaliteit van de leefomgeving, omdat de problemen meestal niet alleen ontstaan in de opvoeding. Het gaat bijvoorbeeld ook om armoede, ggz-problematiek van ouders, huisvesting, werkdruk en complexe scheidingen.

Ketensamenwerking is daarom van groot belang. Voorlichting van Veilig Thuis aan ketenpartners over de signalering is daarin een essentieel onderdeel.

Als ketenpartners niet tijdig signalen kunnen oppakken, vergroot dit op den duur het risico op complexere problematiek, omdat deze later in beeld komt, dit betekent onnodig leed voor betrokkenen en inzet van (duurdere) zorg.

- Veilig Thuis: stoppen met MDA++

Geen deelname meer aan de intersectorale specialistische multidisciplinaire aanpak. Er valt een schakel weg in de werkwijze om complexe problematiek effectief op te pakken. Het expertteam zal een grotere rol moeten gaan oppakken bij de MDA++ casussen bij deze bezuiniging.

Naast het feit dat de werkdruk bij de kracht en expertteams op dit moment al hoog ligt, heeft Veilig Thuis expertise waar de kracht en expertteams simpelweg niet over kunnen beschikken. Dit zal als gevolg hebben dat de kwaliteit van de aanpak achteruit zal gaan. Overigens maakt de MDA++ onderdeel uit van het Toekomstscenario.

1.b De GGD te verzoeken de begroting 2024 aan te passen met een verhoging van de algemene bijdrage van €0,79 voor kosten informatiebeveiliging en privacybescherming.

Het bijgevoegde memo 'Noodzaak investeringen informatiebeveiliging en privacy GGD HN' (bijlage nr. 2) geeft een stand van zaken m.b.t. informatiebeveiliging en privacybescherming<sup>1</sup> en is duidelijk over de noodzaak voor de maatregelen. Om te voldoen aan de (wettelijke) landelijke norm NEN 7510, zijn investeringen om van niveau 1 naar volwassenheidsniveau 3 te komen en structurele kosten om op niveau te blijven onontkoombaar.

De GGD geeft aan beperkte mogelijkheden te hebben om reserves op te bouwen. Voor het financieel herstelplan GGID heeft de GGD in 2022 € 373.500 uit eigen middelen ingezet. En voor de begrote kosten voor informatieveiligheid is volgens de GGD voor een bedrag van € 217.000 dekking mogelijk binnen de overhead. Overhead bestaat uit middelen voor de bedrijfsvoering. Met de bijdrage van € 0,79 per inwoner is het niet nodig om bezuinigingen door te voeren.

2. Indien het Algemeen bestuur besluit tot een extra structurele deelnemersbijdrage van €0,79 per inwoner, deze lasten op te nemen in de gemeentebegroting 2024.

Als het Algemeen bestuur instemt met voorgaande beslispunt (1.b), dan betreft het een ophoging van het GGD budget met €536.000. Dit is voor Dijk en Waard een bijdrage van € 70.140, welke niet in de gemeentelijke Kadernota 2024 is opgenomen. Wel is deze vooruitlopend op de ontwikkelingen al genoemd in de gemeentelijke Kadernota. Zoals onder 1.b beschreven zijn dit onontkoombare kosten.

3. Onderstaande zienswijze af te geven voor de jaarrekening 2022 GGD HH.

3.a In te stemmen met de jaarrekening 2022;

Voor de meer dan 3.000 Oekraïense vluchtelingen in Noord-Holland Noord heeft GGD Hollands Noorden extra ingezet om het eerste contact te leggen, de opvang te organiseren en vaccinatieprogramma's op te starten. Ook voor de COVID 19-pandemie en de Mpox epidemie was extra inzet nodig. Dit heeft grote impact gehad op de bedrijfsvoering.

Het dashboard (pg. 7-8) biedt een overzicht van de resultaten van de vier focuspunten, de bestuurlijke kengetallen en een aantal bedrijfsmatige KPI's.

De accountant heeft een goedkeurende verklaring afgegeven voor wat betreft de getrouwheid.

---

<sup>1</sup> De stand van zaken in dit memo sluit aan bij de toezegging van wethouder Rep in de raad op 14-02-2023 om er in het AB van de GGD op aan te dringen te voldoen aan de normen voor privacy en informatiebeveiliging en privacybescherming en ertoe op te roepen dat de GGD over dit onderwerp uitgebreider gaat rapporteren in de reguliere producten binnen de financiële cyclus.

- 3.b In te stemmen met het bestemmingsvoorstel en daarmee het negatieve resultaat 2022 ten laste te brengen van de algemene reserve;

De jaarrekening sluit af met een negatief resultaat van € 3.691.000. Het negatieve resultaat is incidenteel en het gevolg van het besluit om te stoppen met de bouw en ontwikkeling van het GGiD. Uit dit besluit volgt een afboeking van € 3.829.000 van de geactiveerde uitgaven van het GGiD traject, ten laste van de exploitatie 2022. GGD HN heeft eind 2022 een Financieel herstelplan GGiD opgesteld voor aanzuivering van de algemene reserve. Het beslispunt is conform het vastgestelde Financieel herstelplan, dat in de vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 15 maart 2023 is vastgesteld.

- 3.c De GGD te verzoeken een plan van aanpak op te stellen m.b.t. inkoop- en aanbestedingsrechtmatigheid;

De accountant heeft zich onthouden van een oordeel met betrekking tot de rechtmatigheid van de GGD jaarrekening 2022. Dit is het gevolg van evaluatie van de geconstateerde onrechtmatige inkoopdossiers door de accountant en de als onzeker aangemerkte inkoopdossiers (zie ook het accountantsverslag, bijlage 4). De interne beheersingsmaatregelen ten aanzien van de aanbestedingsprocedures hebben niet effectief gewerkt. Gebleken is dat gedurende het jaar onvoldoende is toegezien op de bewaking van de aanbestedingsprocedures en de documentatie van de uitgevoerde procedures. Overeenkomstig de aanbeveling van de accountant adviseert de klankbordgroep om een plan van aanpak te maken met betrekking tot inkoop en aanbestedingsrechtmatigheid en dit in een volgende vergadering van het Dagelijks bestuur te agenderen en te laten terugkomen in het AB.

- 3.d De GGD opdracht te geven het risicomanagement te verbeteren en hierover te rapporteren bij de tweede Burap.

Het stopzetten van het GGiD proces bracht onverwachte effecten met zich mee. Hoewel opgenomen in de risicoparagraaf van de financiële stukken van de GGD, hadden gemeenten de financiële tegenvaller van deze omvang niet voorzien. Het grote verschil tussen het risicobedrag (€150.000 voor de GGiD) dat in de financiële stukken van de GGD was opgenomen en het werkelijke risico riep vragen op.

***Bedrijfsvoering:***

Het GGiD proces leidde tot de oproep aan de GGD om het proces te evalueren. In deze evaluatie wordt behalve het proces ook de bedrijfsvoering meegenomen. Daarbij wordt ook meegenomen of dit kan leiden tot maatregelen die de efficiency binnen de organisatie kunnen verbeteren.

Tevens is het knelpunt m.b.t. risicomanagement vanuit Dijk en Waard aan de financiële klankbordgroep meegegeven en dit heeft ertoe geleid dat deze het Dagelijks bestuur van de GGD adviseert meer aandacht te besteden aan het risicomanagement bij de GGD. Hoe is het nu ingericht en wat zijn de achterliggende overwegingen daarbij. Of en op welke wijze kan het risicomanagement worden versterkt.

Naar aanleiding van het rekenkameronderzoek in 2019 en 2020 naar o.a. de GGD HN<sup>2</sup> kreeg het Dagelijks bestuur van de GGD de opdracht van gemeenten om topprioriteit te geven aan en met voorstellen te komen ter verbetering van de besturing en beheersing van de financiële risico's van de GGD in z'n algemeenheid en met betrekking tot onder andere het digitaal dossier. De maatregelen die als gevolg hiervan zijn genomen hebben blijkbaar niet het gewenste effect gehad om de reële risico's in beeld te brengen en te beheersen.

---

<sup>2</sup> In 2019 en 2020 is er voor de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Heiloo, Langedijk, Schagen en Texel een rekenkameronderzoek gedaan naar hoe de gemeenteraad grip kan houden op de financiële en bestuurlijke risico's van taken van samenwerkingsverbanden en met name de GGD HN.

### **Kanttekeningen en risico's**

1. Onderstaande zienswijze af te geven over de voor de begroting 2024 van de GR GGD HN;
  - a. Niet in te stemmen met de begroting GGD Hollands Noorden;
  - b. De GGD te verzoeken de begroting 2024 aan te passen met een verhoging van de algemene bijdrage van €0,79 voor kosten informatiebeveiliging en privacybescherming

Ten aanzien van bovengenoemde zienswijze, bestaat de kans dat het AB van de GGD niet instemt conform de zienswijze van Dijk en Waard. Dat zou dan betekenen dat de bezuinigingen wel worden doorgevoerd. De GGD heeft een aantal bezuinigingen voorgesteld die gemeenten en inwoners pijn zullen doen. De nadelen daarvan zijn weergegeven onder de argumenten bij 1a. Het is de vraag of er alternatieve bezuinigingen zijn te bedenken binnen de GGD.

### **Alternatieven**

Het is te overwegen om de GGD te vragen met andere bezuinigingsvoorstellen te komen, die minder negatieve effecten hebben voor inwoners en gemeenten.

### **Samenwerking en participatie**

Er heeft geen participatie of inspraak over dit voorstel plaatsgevonden.

### **Heeft het voorstel financiële gevolgen?**

In de GGD begroting 2024 is indexatie (7,1%) toegepast conform de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR). Dit is in de concept Kadernota 2024 Dijk en Waard al opgenomen.

Indien het Algemeen Bestuur van de GGD instemt met ophoging van de deelnemersbijdrage met € 0,79 per inwoner voor informatieveiligheid en privacybescherming, dan betekent dit voor Dijk en Waard dat een extra bijdrage van € 70.140 in de begroting 2024 moet worden opgenomen.

### **Communicatie**

Over dit raadsbesluit vindt geen actieve informatie plaats.

### **Uitvoering**

De zienswijze wordt kenbaar gemaakt bij het dagelijks bestuur van de GGD HN voor 25 juni 2023. Het dagelijks bestuur formuleert een bestuurlijke reactie op de zienswijzen en legt deze voor aan het algemeen bestuur op 12 juli 2023. In deze vergadering worden de begroting 2024 en jaarstukken definitief vastgesteld.

### **Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit**

1. Begroting 2024 GGD HN
2. Memo 'Noodzaak investeringen informatiebeveiliging en privacy GGD HN'
3. Jaarrekening 2022 GGD HN met controleverklaring
4. Accountantsverslag

### **Bijlagen ter informatie**

5. Aanbiedingsbrief begroting 2024, GGD HN
6. Aanbiedingsbrief jaarstukken 2022
7. Overzicht stand van zaken eerdere zienswijzen
8. Populair jaarverslag 2022 GGD HN
9. Advies financiële klankbordgroep

**Onderwerp:** Zienswijze begroting 2024 en jaarrekening 2022 GGD  
Hollands Noorden

**Zaaknummer:** 0000572225

**Raadsvergadering:** *Invullen door de griffie*

**Agendapunt:** *Invullen door de griffie*

---

De raad van de gemeente Dijk en Waard;

gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b. de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019) en artikel 41, derde en vierde lid van de Wet Arhi;

besluit:

1. Onderstaande zienswijze af te geven over de begroting 2024 van de GGD Hollands Noorden;
  - a. Niet in te stemmen met de begroting 2024 GGD Hollands Noorden.
  - b. De GGD te verzoeken de begroting 2024 aan te passen met een verhoging van de algemene bijdrage van €0,79 voor kosten informatiebeveiliging en privacybescherming
2. Indien het Algemeen bestuur besluit tot een extra structurele deelnemersbijdrage van €0,79 per inwoner, deze lasten op te nemen in de gemeentebegroting 2024.
3. Onderstaande zienswijze af te geven voor de jaarrekening 2022 GGD HN.
  - a. In te stemmen met de jaarrekening 2022;
  - b. In te stemmen met het bestemmingsvoorstel en daarmee het negatieve resultaat 2022 € 3.691.000 ten laste te brengen van de algemene reserve;
  - c. De GGD te verzoeken een plan van aanpak op te stellen m.b.t. inkoop- en aanbestedingsrechtmatigheid;
  - d. De GGD opdracht te geven het risicomanagement te verbeteren en hierover te rapporteren bij de tweede Burap.
4. Het college te verzoeken deze zienswijze aan het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden mede te delen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van *datum invullen door de griffie*

De griffier,

De voorzitter,